

ANALIZA EPIDEMIOLOŠKE SITUACIJE ZARAZNIH BOLESTI ZA 2013. GODINU NA PODRUČJU NIŠAVSKOG I TOPLIČKOG OKRUGA

Operativnu evidenciju zaraznih bolesti na području Nišavskog i Topličkog okruga radio je Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Instituta za javno zdravlje u Nišu. U 2013. godini prijavljeno je 13.497 slučajeva oboljenja i 108 smrtnih slučajeva od 69 zaraznih i parazitarnih oboljenja i stanja.

Stopa opšteg morbiditeta od zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 2.788,09 na 100.000 stanovnika i 1,08 puta je veća u odnosu na prethodnu godinu (tada je na području Nišavskog i Topličkog okruga registrovano 11.714 slučajeva oboljenja i 107 smrtnih slučajeva sa stopom opšteg morbiditeta od 2.579,62 na 100.000 stanovnika).

U 2013. godini prijavljeno je 108 smrtnih slučajeva od zaraznih bolesti i to: enterocolitis per *Clostridium difficile* – 17 (Doljevac –1, Žitorađa- 1, Kuršumljija – 1, Niš –11, Prokuplje – 3), infectio intestinalis bacterialis non specificata-4(Aleksinac – 2, Niš-2), diarrhoea et gastroenteritis causa infectionis suspecta-3 (Niš), tuberculosis pulmonis per microscopiam sputi confirmata – 4 (Žitorađa-2, Niš-2), tuberculosis pulmonis, solum culture confirmata- 1(Prokuplje), meningitis tuberculosa – 1 (Niš), listeriosis – 1 (Merošina), septicaemia streptococcica – 1 (Žitorađa), septicaemia alia specificata – 33 (Aleksinac – 5, Blace-1, Kuršumljija – 2, Niš –16, Prokuplje – 4, Ražanj – 3, Sokobanja-1), Febris West Nile - 1(Prokuplje), Morbus HIV - morbus deficientiae immunitatis acquisitae cum morbis infectivis et parasitariis adjunctis – 2(Niš), malaria non specificata - 1(Aleksinac), echinococcosis pulmonis – 1 (Niš), influenza virus non identificatum – 5 (Aleksinac -2, Doljevac -1, Niš-2), pneumonia viralis, non specificata – 23 (Aleksinac – 1, Blace-1, Gadžin Han-2, Doljevac –2, Žitorađa- 2, Kuršumljija – 2, Niš – 11, Prokuplje – 2, Sokobanja – 1), pneumonia bacterialis - 9(Aleksinac – 1, Blace-1, Doljevac -1, Niš – 5, Sokobanja – 1) i pneumonia interstitiales aliae-1(Niš). Broj smrtnih ishoda je za jedan veći nego prethodne godine (108:107).

Na području Nišavskog i Topličkog okruga u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih i parazitarnih bolesti dominantno mesto pripada kapljičnim zaraznim bolestima (80,47%). Broj ukupno registrovanih slučajeva kapljičnih zaraznih bolesti u 2013. godini je 1,26 puta veći u odnosu na 2012. godinu (10861: 8652). Kapljičnim zaraznim bolestima pripada 44 letalnih ishoda: 23 od neoznačene pneumonije, 9 od bakterijske pneumonije, 6 od tuberkuloze, 5 od gripa i 1 od intersticijalne pneumonije. U 2012. godini u ovoj grupi bolesti registrovan je 51 smrtni ishod.

U ovoj grupi bolesti na vodećem mestu su streptokokne infekcije sa 7.351 slučajevom, što je 1,38 puta više nego u 2012 godini (5.329). Slede grip sa 1532 obolelih lica ili 2,76 puta više nego prošle godine i varicela sa 958 slučajeva (1,73 puta manje nego u 2012. godini).

Broj prijavljenih slučajeva od bolesti kod kojih se sprovodi sistematska imunizacija je smanjen kod rubeole (8:9) , epidemijskog parotitisa (1:8) a povećan kod tuberkuloze (97:77)

Zabeležen je porast obolevanja od pharyngitis streptococcica (3195:2681), gripa (1532 : 555), pneumonia per haemophilus influenzae (3:2), pneumonia bacterialis (383:354), dok je kod scarlatine (73:74), varicella (958:1653), mononucleosis infectiva (178:196), meningitis bacterialis(10:13), meningitis pneumococcica (3:5), tonsillitis

streptococcica (4082:2574), pneumonia viralis (106:108), pneumonia neoznačena (220:307), pneumonia pneumococcica (8:18) i pneumonia interstitiales aliae (4:6) registrovan pad broja slučajeva.

Prijavljeno je 13 slučajeva bakterijskog meningita. Laboratorijska potvrda je rađena kod 12 (jedan je prijavljen na osnovu kliničke slike) i tom prilikom u 6 slučajeva patogeni uzročnik nije izolovan, u 3 je izolovan streptococcus pneumoniae, u jednom staphylococcus warneri, u jednom enterococcus faecalis i acinetobacter baumani i u jednom listeria monocytogenes.

U 2013. godini nije registrovan nijedan slučaj difterije, morbila i velikog kašlja.

U 2013. godini registrovano je 97 slučajeva tuberkuloze (od kojih tuberkulozi respiratornih puteva pripada 89, a 8 slučajeva tuberkulozi ostalih organa) što je za 20 slučajeva više nego prethodne godine.

Crevne zarazne bolesti u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih bolesti učestvuju sa 12,39%, a broj prijavljenih slučajeva je manji nego u 2012. godini 1,18 puta (1.372: 1.973). U ovoj grupi registrovano je 24 smrtnih slučajeva što je 1,33 puta više nego u 2012. godini (18): 17 od enteritisa izazvanog klostridijumom difficile, 4 od bakterijske nespecifične crevne infekcije i 3 od zaraznih proliva.

Zabeležen je povećan broj obolevanja kod: enteritis yersiniosa enterocolitica (21:15), enteritis per Clostridium difficile (226:177), infectio intestinalis bacterialis non specificata (435:428), intoxicatio alimentaria per Bacillus cereum (40:37), nosilaštvo salmonela (28:21) i nosilaštvo uzročnika jersinioze (6:5).

U manjem broju nego 2012. godine registruju se: enteritis salmonellosa (79:85), shigellosis non specigicata (1:6), enteritis campylobactialis (34:47), intoxicatio alimentaris bacterialis (119:149), diarrhoea et gastroenteritis causa infectionis suspecta (656: 772), hepatitis viralis acuta A (24:223), nosilaštvo kampilobaktera (3:7).

U 2013. godini nije registrovan nijedan slučaj akutne flakcidne paralize.

Sve ostale bolesti (polne, koje se prenose krvlju i parenteralno, parazitarne i vektorske) učestvuju u ukupnom morbiditetu sa 7,14%, što je manje nego prošle godine - 9,29 %.

Od polnih bolesti prijavljene su infectio chlamydialis modo sexuali transmisa (96:73) i infectio gonococcica (7:1) .

U 2013. dijagnostikovani su i prijavljeni u većem broju sledeći slučajevi hepatitisa: hepatitis vir. acuta C (4:3), hepatitis vir.chronica B (26:15), hepatitis vir.chronica C (30:20). Broj obolelih je smanjen kod: hepatitis vir. acuta B (17:26), nosilaštvo antigena virusnog hepatitisa B (28:53), nosilaštvo antitela na virusni hepatitis C (75:84).

Registrovano je 5 slučajeva Morbus HIV - morbus deficientiae immunitatis acquisitae cum morbis infectivis et parasitariis adjunctis , 2 sa smrtnim ishodom (u 2012. godini 2 slučaja Morbus HIV), 1 slučaj Morbus HIV cum statibus adjunctis aliis(1:2), i nosilaštvo antitela na HIV(1:2).

Beleže se u povećanom broju slučajevi septicaemiae (226:177) sa 34 smrtna ishoda.

U 2013. godini nije registrovan nijedan slučaj tetanusa.

Smanjen je broj osoba ozleđenih od životinja kod kojih je postojala indikacija za antirabičnom zaštitom (89:187).

Povećan je broj obolelih od: febris haemorrhagica cum syndroma renali(2:3), ehinococcosis (5:3), a smanjen od: lamblizacije (30:40), tularemije (2:4), scabies-a (273:315), toksoplazmoze (2:3) i morbus Lyme (40:53).

U 2013. godini prijavljen je jedan slučaj listerioze sa smrtnim ishodom i po 2 slučaja groznice Zapadnog Nila i malarije(sa po jedim letalnim ishodom).

Na području Nišavskog i Topličkog okruga u periodu od 1.1. do 31.12.2013. godine registrovano je 25 epidemija zaraznih bolesti sa 416 obolelih osoba. Od ukupnog broja epidemija, najviše je epidemija crevnih zaraznih bolesti -19 sa 233 obolele osobe, 4 epidemije su iz grupe respiratornih zaraznih bolesti sa 158 obolelih osoba i dve su iz grupe ostalih zaraznih bolesti sa 25 obolelih osoba.

U grupi **crevnih zaraznih bolesti** prijavljene su sledeće epidemije: diarrhoea et gastroenteritis causa infectionis suspecta – 2, infectio intestinalis bacterialis -3, infectio intestinalis viralis -1, salmonellosis– 3, enterocolitis per Clostridium difficile-3, hepatitis vir.ac. A – 3, intoxicatio alimentaris bacterialis – 2, enteritis rotaviralis – 2. Obolele su 233 osobe, a hospitalizovano 100.

U grupi **respiratornih zaraznih bolesti** prijavljene su sledeće epidemije: influenza– 3, varicella - 1. Obolelo je 158 osoba, 56 je hospitalizovano.

U grupi **ostalih zaraznih bolesti** prijavljene su 2 epidemije: hepatitis vir. B – 1, infectio tracti urinarii per Klebsiella spp. -1 . Obolelo je 25 osoba, a hospitalizovano 8.

Tabela 1.Deset najčešće prijavljivanih zaraznih bolesti i stanja na području Nišavskog okruga u 2013. godini

Red. br.	Boles t	Broj prijavljenih	Mb/100 000	Broj umrlih	Stopa
1.	Streptokokne infekcije -Scarlatina -Pharyngitis al.streptococcica -Tonsillitis al.streptococcica	7325 72 3192 4061	1867.00		
2.	Influenza	1389	354.03	5	1.27
3.	Varicella	843	214.86		
4.	Infectio intestinalis bacterialis	428	109.09	4	1.02
5.	Diarrhoea et gastroenteritis	359	91.50	3	0.76
6.	Pneumonia bacterialis	249	63.47	8	2.04
7.	Septicaemia alia	205	52.25	26	6.63

8.	Enterocolitis per Clostridium difficile	190	48.43	12	3.06
9.	Scabies	178	45.37		
10.	Mononucleosis infectiva	157	40.02		

Tabela 2. Deset najčešće prijavljivanih zaraznih bolesti i stanja na području Topličkog okruga u 2013. godini

Red. br.	Bolest	Broj prijavljenih	Mb/100 000	Broj umrlih	Stopa
1.	Diarrhoea et gastroenteritis	297	323.69		
2.	Influenza	143	155.85		
3.	Pneumonia bacterialis	134	146.04		
4.	Varicella	115	125.34		
5.	Scabies	95	103.54		
6.	Pneumonia viralis non	94	102.45	6	6.54
7.	Intoxicatio alimentaris	58	63.21		
8.	Enterocolitis per Clostridium difficile	36	39.24	5	5.45
9.	Streptokokne infekcije - Scarlatina - Pharyngitis al.streptococcica - Tonsillitis al.streptococcica	25 1 3 21	27.25		
10.	Ozlede od životinja	24	26.16		

Odsek za respiratorne zarazne bolesti, operativnu evidenciju i epidemiološku biostatistiku